

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยเพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล อีกทั้งเพื่อศึกษาหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการใช้หลักธรรมาภิบาลในการจัดทำบริการสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนาให้ดีขึ้น ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 320 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 54.10 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงอายุ 41-50 ปี มากที่สุด คือ 90 คน คิดเป็นร้อยละ 28.10 รองลงมา มีอายุระหว่าง 18-30 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 23.40 มีสถานภาพสมรส จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 68.10 รองลงมาสถานภาพโสด จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 25.30 ในด้านระดับการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 40.30 ด้านระดับการประกอบอาชีพ ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรวม จำนวน 161 คิดเป็นร้อยละ 50.30

2. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามความคิดเห็นของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลเสนา ในเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนาอำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการใช้หลักธรรมาภิบาล อยู่ในระดับมาก

เมื่อแยกพิจารณาการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยแยกพิจารณาแต่ละด้าน

2.1 ด้านนิติธรรม ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ การกระทำต่าง ๆ ของพนักงานส่วนตำบลเคารพและคำนึงถึงสิทธิของประชาชน รองลงมา คือ อบรมสั่งสอนเรื่องราวจากประชาชนเมื่อได้รับความไม่เป็นธรรม การชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบัญญัติของ อบต. ให้ประชาชนได้รับทราบและเข้าใจ ตามลำดับ

2.2 ด้านคุณธรรม ในภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ พนักงานส่วนตำบลประพฤติปฏิบัติตนเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน รองลงมา คือ ผู้บริหาร อบต. ได้รับการเลือกตั้งมาอย่างซื่อสัตย์สุจริต ตามลำดับ

2.3 ด้านความโปร่งใส ในภาพรวมพบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนในต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ อบรมสั่งสอนประชาชนรับรู้ถึงโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะจัดทำโดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รองลงมาคือ อบรมสั่งสอนข้อมูลการทำสัญญาหรือการว่าจ้างและกำหนดวันเวลา ตรวจสอบงานจ้างเหมาก่อสร้างให้ชาวบ้านรับรู้ ตามลำดับ

2.4 ด้านการมีส่วนร่วม ในภาพรวมพบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ มีการคัดเลือกผู้แทนประชาคมเข้าเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น รองลงมาคือ อบรมสั่งสอนหรือโครงการที่ประชุมประชาคมหรือแผนชุมชนไปปฏิบัติจัดทำ ตามลำดับ

2.5 ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมพบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ พนักงานส่วนตำบลมีความรับผิดชอบและ

สำนึกต่อหน้าที่ที่ตนมีต่อชุมชนและชาวบ้าน รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ อบต. ทุกคนปฏิบัติงานเต็มความสามารถและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน ตามลำดับ

2.6 ด้านความคุ้มค่า ในภาพรวมพบว่าระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ อบต. ได้จัดทำคู่มือถนน สะพาน แหล่งน้ำให้ประชาชนและชุมชนได้เป็นอย่างดี รองลงมา คือ พนักงานส่วนตำบลทุกคนสามารถทำงานให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว

อภิปรายผล

การศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในครั้งนี้สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากถึง 6 ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านความคุ้มค่า ด้านการมีส่วนร่วม และด้านความรับผิดชอบ ตามลำดับ ผลที่ได้จากการศึกษาพบว่าประชาชนที่มีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเสนาอยู่ในระดับมาก เป็นผลมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลเสนามีการบริหารจัดการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหลังเกิดปัญหาและอุปสรรคจะนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบลเสนา จะดำเนินงานตามหลักและวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและตามความต้องการของประชาชน โดยใช้หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งผู้บริหารท้องถิ่นและพนักงานส่วนตำบลเน้นการทำงานแบบบูรณาการและทำงานเชิงรุก โดยการลงพื้นที่และปฏิบัติงานจริง และเปิดช่องทางให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและรับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชน มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบถึงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง มีการติดต่อสื่อสารกับประชาชนหลายช่องทางทำให้การทำงานเป็นไปอย่างใกล้ชิด และได้ผลที่ดี อีกทั้งในการดำเนินโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนาในแต่ละครั้งจะมีการประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติงานจึงทำให้สามารถรู้ถึงปัญหาและอุปสรรคในการทำงานและนำมาปรับปรุงแก้ไขในครั้งต่อไป จึงทำให้ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน

ตำบลเสนาประชาชนมีระดับความคิดเห็นออกมาในระดับดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกราช รั้งสรรค์ (2553, บทคัดย่อ) การศึกษาเรื่องผลการใช้หลักธรรมาภิบาลในการจัดทำบริการสาธารณะ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านช้าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ประชาชนมีความ คิดเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านช้าง มีการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการจัดทำบริการ สาธารณะในบางครั้งหรือบางเรื่อง ผลการศึกษา ความคิดเห็นของประชาชนต่อผลที่ได้รับการใช้ หลักธรรมาภิบาลในการจัดทำบริการสาธารณะของ อบต.บ้านช้าง พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน และสอดคล้องกับนันทพล พงศธรวิสุทธิ (2548, บทคัดย่อ) ได้ทำการค้นคว้าอิสระเรื่อง บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลกับการสร้างระบบ การบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง อำเภอ สันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ในด้านของกลุ่มประชาชนผู้ให้บริการพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของ อบต.และเห็นด้วยว่ารูปแบบการปกครองท้องถิ่น แบบ อบต.ส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารท้องถิ่นของตนเห็นด้วยว่าหลังจากมีการ จัดตั้ง อบต.ส่งผลให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาตำบล ส่งผลให้เกิดความโปร่งใสใน การพัฒนาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น ส่วนในด้านของคณะผู้บริหาร สมาชิกสภา พนักงานส่วนตำบล และ ลูกจ้างในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีประสิทธิผลใน การดำเนินงาน บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบอยู่ในระดับความพึงพอใจมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของผู้ตอบ แบบสอบถามโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านนิติธรรมมาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือด้านนิติธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านความคุ้มค่า ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบ ดังรายละเอียดดังนี้

1. ด้านนิติธรรม โดยภาพรวมพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลัก ธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ การกระทำต่าง ๆ ของพนักงานส่วนตำบลเคารพและคำนึงถึงสิทธิของประชาชน รองลงมา คือ อบต.รับเรื่องราวร้องทุกข์จากประชาชนเมื่อได้รับความไม่เป็นธรรม การชี้แจงให้ความรู้เกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบัญญัติของ อบต.ให้ประชาชนได้รับทราบและเข้าใจ ตามลำดับ ในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีผลระดับความคิดเห็นของ ประชาชนอยู่ในระดับมากองค์การบริหารส่วนตำบลเสนา ในการดำเนิน โครงการหรือกิจกรรม ต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยยึดหลักนิติธรรมในการบริหารงาน เมื่อมีประชาชนมา

ร้องเรียน ร้องทุกข์ หรือมีความต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลช่วยเหลือในด้านใดก็ตาม ผู้บริหารส่วนท้องถิ่นจะเร่งดำเนินการ โดยมีการออกคำสั่งและแต่งตั้งคณะกรรมการออกไปตรวจสอบและให้ความช่วยเหลือในทันที อีกทั้งให้รายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารทราบด้วย

2. ด้านคุณธรรม ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ พนักงานส่วนตำบลประพฤติปฏิบัติตนเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน รองลงมา คือ ผู้บริหาร อบต.ได้รับการเลือกตั้งมาอย่างซื่อสัตย์สุจริต ตามลำดับ ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีผลระดับความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก องค์การบริหารส่วนตำบลเสนา ทั้งผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบลปฏิบัติงานเป็นที่ไว้วางใจของประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนทุกคนเท่าเทียมกันหมด ไม่มีเลือกพรรคพวกหรือเลือกปฏิบัติ

3. ด้านความโปร่งใส ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ อบต.มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับรู้ถึงโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะจัดทำโดยผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต สื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ รองลงมาคือ อบต.แจ้งข้อมูลการทำสัญญาหรือการว่าจ้างและกำหนดวันเวลา ตรวจรับงานจ้างเหมาก่อสร้างให้ชาวบ้านรับรู้ ตามลำดับ ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีผลระดับความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก องค์การบริหารส่วนตำบลเสนามีช่องทางให้ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต เสียงตามสาย และมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้นำชุมชนและประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ โดยมีบอร์ดประชาสัมพันธ์ตามหมู่บ้านอีกด้วย อีกทั้งให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการในการตรวจจ้างและตรวจรับงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนาอีกด้วย

4. ด้านการมีส่วนร่วม ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ มีการคัดเลือกผู้แทนประชาคมเข้าเป็นคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น รองลงมาคือ อบต.นำข้อเสนอหรือโครงการที่ประชุมประชาคมหรือแผนชุมชนไปปฏิบัติจัดทำ ตามลำดับ ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัด

พระนครศรีอยุธยา ที่มีผลระดับความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมากเนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบลเสนามีการเปิดช่องทางให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดซื้อจัดจ้าง หรือการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำแผนพัฒนา หรือแผนชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลจะมีการออกประชาคมเพื่อทำความเข้าใจและต้องการทราบความคิดเห็นของประชาชน

5. ด้านความรับผิดชอบ ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากและปานกลาง เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ พนักงานส่วนตำบลมีความรับผิดชอบและสำนึกต่อหน้าที่ที่ตนมีต่อชุมชนและชาวบ้าน รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ อบต. ทุกคนปฏิบัติงานเต็มความสามารถและรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานตามลำดับ องค์การบริหารส่วนตำบลพนักงานมีการประพฤติปฏิบัติงานมีความรับผิดชอบและมีสำนึกที่ดีต่อประชาชน เน้นประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่เป็นสำคัญ และปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ

6. ด้านความคุ้มค่า ในภาพรวมพบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก และปานกลาง เรียงลำดับข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ อบต. ได้จัดทำดูแลถนน สะพาน แหล่งน้ำ ให้ประชาชนและชุมชนได้เป็นอย่างดี รองลงมาคือ พนักงานส่วนตำบลทุกคนสามารถทำงานให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีผลระดับความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก องค์การบริหารส่วนตำบลเสนามีการปฏิบัติงานที่ให้บริการประชาชนในพื้นที่เป็นอย่างดี ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ ถนน สะพาน แหล่งน้ำให้ประชาชนอย่างดีและใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในองค์กรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ส่วนการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอาชีพ พบว่า จำแนกตามเพศ และอายุมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามเพศ ตามอายุ ไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการดำเนินการด้านสาธารณะโดยไม่จำกัดเพศ และอายุ โดยมุ่งเน้นบริการสาธารณะให้กับประชาชนทุกเพศ และทุกวัย ภายในพื้นที่ สถานภาพ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ประชาชนมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลที่แตกต่างกัน ระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เมื่อแยกตามสถานภาพ ระดับการศึกษา และอาชีพ ประชาชนมีระดับความคิดเห็นที่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นถึงการที่ประชาชนภายในพื้นที่ส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา มีบุคคลที่มีระดับการศึกษา และอาชีพที่แตกต่างกัน และสถานภาพต่างกัน โดยส่วนใหญ่ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม หรือโครงการกับองค์การบริหารส่วนตำบลเสนาส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม/กสิกรรม ส่วนใหญ่จะมีสถานภาพสมรสแล้ว ระดับการศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับประถมศึกษา ซึ่งบุคคลกลุ่มนี้จะเป็นกลุ่มที่ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วยดีเสมอมา และมีเรื่องที่ต้องติดต่อสื่อสาร หรือประสานงานร่วมงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่เป็นประจำ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนฤดี งามสมโสด (2547, บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องแนวคิดธรรมาภิบาลในรัฐวิสาหกิจไทย ศึกษาจากความคิดเห็นของพนักงานการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย โดยผลการวิจัยพบว่า อายุ ระดับการศึกษา รายได้ต่อเดือนและครอบครัว ตำแหน่งงาน มีผลต่อระดับความคิดเห็นตามแนวคิดธรรมาภิบาล ส่วนปัจจัยเพศ สถานภาพสมรส และการติดตามข่าวสารบ้านเมือง ไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นแนวคิดธรรมาภิบาล ส่วนประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล สุรณรงค์รินทร์ (2547, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการนำหลัก ธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเสนอถึงทัศนะ ความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนและแนวทางในการนำหลัก ธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยได้เลือก อบต.สุเทพ อบต.แม่เหียะ อบต.คอนแก้ว อบต.ชมพู อบต.ลวงเหนือ และอบต.ท่ากว้าง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 397 คนเป็นพื้นที่ทำการวิจัย ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านบุคคลพบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ที่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านขนาดของ อบต.และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต.พบว่า ประชาชนมีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจใน อบต.นั้นพบว่าประชาชนมีทัศนะต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ที่ไม่แตกต่างกัน

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล เสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในครั้งนี้อยู่ในระดับดีทั้ง 6 ด้าน ในการดำเนินงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล เสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีผลระดับความคิดเห็นของ ประชาชนอยู่ในระดับมาก องค์การบริหารส่วนตำบล เสนา มีการบริหารจัดการตามหลักเกณฑ์และ วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีหลังจากพบปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ซึ่งเดิมองค์การบริหาร ส่วนตำบล เสนา นำหลักการ ใช้หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานหรือปรับปรุงการ ดำเนินงานมาใช้ในการบริหารงานสาธารณะให้กับประชาชนภายในพื้นที่ตำบล เสนา ไม่ตรงตาม ความต้องการที่แท้จริงของประชาชนภายในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบล เสนา จึงได้นำความ ต้องการที่แท้จริงของประชาชนมาเป็นตัวกำหนดเพื่อปรับปรุงและแก้ไขการบริหารงาน โดยนำ หลักการ ใช้ธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีให้กับตัวกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติราชการ 4 ตัวหลัก คือ

1. ด้านการบริหารจัดการ
2. ด้านการบริหารงานบุคคลและกิจการสภาขององค์การบริหารส่วนตำบล เสนา
3. ด้านการบริหารการเงินและการคลัง
4. ด้านการบริการสาธารณะ

ซึ่งการดำเนินงานตามหลักตัวชี้วัด 4 ตัวนี้เป็นการทำงานแบบบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน อื่น และเป็นการทำงานที่ต้องลงพื้นที่ปฏิบัติจริง และมี การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรับทราบใน หลาย ๆ ช่องทาง เน้นเสียงของประชาชนเป็นหลักอย่างแท้จริงว่าประชาชนต้องการอะไรก่อนที่เรา จะมากำหนดโครงการในแผนพัฒนาสามปี และข้อบัญญัติ รวมทั้งยังมีการเปิดช่องทางให้ประชาชน ได้ติดต่อสื่อสารกับทางองค์กรหลายช่องทาง ทำให้การรับข้อมูลข่าวสารระหว่างองค์การบริหาร ส่วนตำบลกับประชาชนเป็นไปอย่างทั่วถึง อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลและประชาชนมีความ ใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้นจากการจัด โครงการด้านบริการสาธารณะต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย และในการ ดำเนิน โครงการหรือกิจกรรมในทุครั้งทางองค์การบริหารส่วนตำบลจะมีการประเมินผลการ ดำเนินงานทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติงาน

ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้ธรรมาภิบาล ขององค์การบริหารส่วนตำบล เสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัย ส่วนบุคคล

1. จำแนกตามเพศ แสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล เสนา ที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการ ใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล เสนา อำเภอกุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้าน

ความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบ และด้านความคุ้มค่ามีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจมาจากการประชาสัมพันธ์ที่ดีขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีการลงพื้นที่และประสานงานกับผู้นำชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรภายในพื้นที่เพื่อดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล สุรนครินทร์ (2547, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเสนอถึงทัศนคติ ความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนและแนวทางในการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยได้เลือก อบต.สุเทพ อบต.แม่เหียะ อบต.ดอนแก้ว อบต.ชมพู อบต.ลวงเหนือ และอบต.ท่ากว้าง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 397 คนเป็นพื้นที่ทำการวิจัย ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านบุคคลพบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ที่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านขนาดของ อบต.และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต.พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจใน อบต.นั้น พบว่าประชาชนมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ที่ไม่แตกต่างกัน

2. จำแนกตามอายุ แสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความรับผิดชอบ และด้านความคุ้มค่ามีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ระดับความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกันโดยจำแนกตามอายุ ในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีผลระดับความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมากองค์การบริหารส่วนตำบลเสนามีการจัดโครงการหรือกิจกรรมที่มีกลุ่มเป้าหมายสำหรับประชาชนในพื้นที่ ทุกเพศ ทุกวัย ไม่จำกัดช่วงอายุ แต่อยู่ที่ประเภทและกิจกรรมที่ดำเนินการ แต่องค์การบริหารส่วนตำบลจะมีการชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชนในทุกโครงการหรือกิจกรรมให้ประชาชนได้รับทราบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล สุรนครินทร์ (2547, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเสนอถึงทัศนคติ ความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนและแนวทางในการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วน

ตำบล ผู้วิจัยได้เลือก อบต.สุเทพ อบต.แม่เหียะ อบต.คอนแก้ว อบต.ชมภู อบต.ดวงเหนือ และอบต.ท่ากว้าง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 397 คน เป็นพื้นที่ทำการวิจัย ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านบุคคลพบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ที่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านขนาดของ อบต.และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต.พบว่าประชาชนมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจใน อบต.นั้น พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ที่ไม่แตกต่างกัน

3. จำแนกตามสถานภาพ แสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนาที่มีสถานภาพต่างกัน มีความเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน และด้านความรับผิดชอบมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลที่แตกต่างกัน คือ ประชาชนที่มีสถานภาพโสดมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนามากกว่า ประชาชนที่มีสถานภาพที่สมรสและหม้าย/หย่าร้าง ประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีผลระดับความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมากประชาชนที่มีสถานภาพโสดอาจจะมีความรู้ ความเข้าใจในด้านความรับผิดชอบ การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่าประชาชนที่มีสถานภาพสมรสและหม้าย/หย่าร้าง เพราะประชาชนที่มีสถานภาพโสดส่วนใหญ่จะเป็นประชาชนที่อยู่ในอายุวัยทำงานซึ่งมีทั้งพนักงานบริษัท ลูกจ้างข้าราชการ อาจทำให้มีความคิดเห็นด้านการรับผิดชอบและมีมุมมองของการปฏิบัติงานในด้านความรับผิดชอบ ที่แตกต่างไปจากประชาชนที่สถานภาพสมรสและหม้าย /หย่าร้าง

4. จำแนกตามระดับการศึกษา แสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ด้านนิติธรรม ด้านคุณธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านการมีส่วนร่วม มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน และด้านความรับผิดชอบมีความเห็นที่แตกต่างกัน คือ ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลมากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และระดับ ปวส.หรือ อนุปริญญา ในการดำเนินงานของ

องค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีผลระดับความคิดเห็นของประชาชนอยู่ในระดับมาก ประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมและร่วมโครงการกับองค์การบริหารส่วนตำบลมากกว่า เพราะประชาชนกลุ่มนี้จะมีอาชีพเกษตรกรส่วนใหญ่ จะอยู่กับบ้านและมีเรื่องติดต่อกับสื่อสารร่วมงานกับองค์การบริหารส่วนตำบลอยู่เป็นประจำและต่อเนื่อง เช่น การรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ ฯลฯ จึงทำให้มีความคิดเห็นในระดับที่มากกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า และระดับ ปวส. หรือ อนุปริญญา สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล สุรณรงค์ฤทธิ์ (2547, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเสนอถึงทัศนคติ ความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนและแนวทางในการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยได้เลือก อบต.สุเทพ อบต.แม่เหียะ อบต.คอนแก้ว อบต.ชมพู อบต.หลวงเหนือ และอบต.ท่ากว้าง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 397 คน เป็นพื้นที่ทำการวิจัย ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านบุคคลพบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต. ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต. ที่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านขนาดของ อบต. และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต. พบว่าประชาชนมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต. ที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจใน อบต. นั้น พบว่าประชาชนมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต. ที่ไม่แตกต่างกัน

5. จำแนกตามอาชีพ แสดงให้เห็นว่าประชาชนในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนาที่มีอาชีพต่างกัน มีความเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วย ด้านนิติธรรม ด้านความโปร่งใส ด้านความมีส่วนร่วม ด้านความคุ้มค่า มีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน และด้านคุณธรรม และด้านความรับผิดชอบ ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน โดยด้านคุณธรรม ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร/กสิกรรม มีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ และอาชีพอื่น ๆ และด้านความรับผิดชอบ ประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร/กสิกรรม มีความคิดเห็นต่อการนำหลักธรรมาภิบาล มากกว่าประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้อาจเพราะประชาชนที่มีระดับการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นกลุ่มที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมและร่วมโครงการกับองค์การบริหารส่วนตำบลเสนา มากกว่า เพราะประชาชน

กลุ่มนี้จะมีอาชีพเกษตรกรส่วนใหญ่ จะอยู่กับบ้านและมีเรื่องติดต่อกับองค์กรบริหารส่วนตำบลอยู่เป็นประจำและต่อเนื่อง ไม่ว่าจะองค์กรบริหารส่วนตำบลจะจัดกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ร่วมกับหน่วยงานหรือองค์กรใด ประชาชนกลุ่มนี้จะให้ความร่วมมือและเข้าร่วมมากที่สุด เช่น การรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เบี้ยคนพิการ โครงการที่องค์กรบริหารส่วนตำบลเสนาจัดร่วมกับหน่วยงานอื่น ฯลฯ จึงทำให้มองเห็นและเข้าใจการทำงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลมากกว่า ประชาชนที่มีอาชีพรับจ้าง และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นพพล สุรน์ครินทร์ (2547, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์กรบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเสนอถึงทัศนคติ ความรู้ ความเข้าใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนและแนวทางในการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยได้เลือก อบต.สุเทพ อบต.แม่เหียะ อบต.คอนแก้ว อบต.ชมพู อบต.หลวงเหนือ และ อบต.ท่ากว้าง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 397 คนเป็นพื้นที่ทำการวิจัย ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์กรบริหารส่วนตำบลตามทัศนคติของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านบุคคลพบว่าประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษาต่างกัน มีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ไม่แตกต่างกัน แต่ประชาชนที่มีรายได้ต่างกันมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ที่แตกต่างกัน และเมื่อเปรียบเทียบตามปัจจัยด้านขนาดของ อบต.และการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของ อบต.พบว่าประชาชนมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ที่แตกต่างกัน ส่วนปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจใน อบต.นั้น พบว่า ประชาชนมีทัศนคติต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ใน อบต.ที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ในการศึกษาเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์กรบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้เกิดผลดีต่อประชาชน และให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการทำงานของ อบต. เพิ่มมากขึ้นดังนี้

1.1 องค์กรบริหารส่วนตำบลเสนา ควรมีการสร้างความรู้ ความเข้าใจ อีกทั้งกระตุ้นประชาชนให้ทราบถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ของประชาชนที่มีต่อ อบต. เพื่อให้ประชาชนทราบว่าตนเองต้องมีส่วนเกี่ยวข้อง มีบทบาทมีหน้าที่ต่อการทำงานของ อบต. อย่างไร อันจะส่งผลให้การใช้

หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอบึงสามพัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลเสนา ควรมีมาตรการในการส่งเสริมจริยธรรมให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน เช่น การอบรมด้านจริยธรรม การให้รางวัลแก่ผู้ประพฤติดีและลงโทษผู้ที่กระทำการทุจริต เป็นต้น และในส่วนของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดทำผลประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง ผู้รับเหมา หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง องค์การบริหารส่วนตำบลเสนาควรมีมาตรการขั้นเด็ดขาด เช่น แจ้งความดำเนินคดีตามกฎหมายหากพบการกระทำทุจริตของบุคคลดังกล่าว เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอบึงสามพัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ควรปรับปรุงเป็นรายด้าน ดังนี้

1.2.1 ด้านนิติธรรม การตราข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายในการพัฒนาหมู่บ้าน ต้องมีการจัดสรรให้เป็นธรรมมากขึ้นกว่าเดิม โดยต้องคำนึงถึงส่วนรวม ความต้องการของประชาชนและความจำเป็นที่เร่งด่วนในการพัฒนาของทุก ๆ หมู่บ้าน

1.2.2 ด้านคุณธรรม การใช้อำนาจจะต้องไม่คำนึงถึงเครือญาติ พวกพ้องหรือประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม โดยจะต้องคำนึงถึงความเดือดร้อน ความต้องการของประชาชนทุกคนเป็นสำคัญ

1.2.3 ด้านความโปร่งใส จะต้องมีการแต่งตั้งประชาคมเพื่อเข้าร่วมตรวจสอบในการจัดซื้อ จัดจ้างให้มากขึ้น โดยเฉพาะควรจะมีการประชาคมในการคัดเลือกประชาชนเข้าร่วมตรวจสอบในการจัดซื้อจัดจ้างอย่างแท้จริง

1.2.4 ด้านการมีส่วนร่วม ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อแก้ปัญหาของชุมชนมากขึ้น โดยควรจะมีการจัดเวทีเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไม่เพียงแต่การประชาคมตามกฎหมายระเบียบกำหนดเท่านั้น

1.2.5 ด้านความรับผิดชอบ ผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบลควรมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่มีความเอาใจใส่ต่อปัญหาและความเดือดร้อนของประชาชน

1.2.6 ด้านความคุ้มค่า ผู้บริหารและองค์การบริหารส่วนตำบลทำงานและแก้ไขปัญหาให้ประชาชนและชุมชนได้อย่างรวดเร็ว มีการใช้จ่ายงบประมาณในการทำกิจกรรมต่าง ๆ อย่างประหยัด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลเสนา อำเภอบึงสามพัน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้ที่สนใจควรศึกษาเพิ่มเติมดังนี้

2.1 การใช้หลักธรรมาภิบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนเหมาะสมเพื่อจะได้เป็นข้อมูลที่ชัดเจนในการศึกษาทั้งระบบต่อไป

2.2 การใช้หลักธรรมาภิบาลในการวางแผนงานด้านการใช้จ่ายงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนให้มากขึ้น โดยเฉพาะโครงการที่มีการจัดซื้อจัดจ้าง ควรมีการต่อรองราคาที่ดีกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ได้ให้ลดได้น้อยที่สุด เพื่อป้องกันปัญหาการที่ผู้รับเหมามีการฮั้วกัน ซึ่งจะทำให้มีงบประมาณเหลือและสามารถนำไปดำเนินโครงการอื่น ๆ เพิ่มขึ้นได้อีก ซึ่งจะ
เป็นประโยชน์ต่อประชาชน